

Tájékoztató a vitorlázó repülőgép és ballon pilóta szakszolgálati engedélyek Part-FCL szerinti konvertálásáról

HO – 10

A Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala (továbbiakban NKH LH) 2014.04.08. napjától 2015.04.08. napjáig konvertálja a vitorlázó repülőgép és ballon pilóta szakszolgálati engedélyeket a polgári légi közlekedéshez kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő rögzítéséről szóló 1178/2011/EU rendeletének (továbbiakban Part-FCL) meglévő nemzeti pilóta-szakszolgálati engedélyekről szóló 4. cikke szerint elkészített és az EASA számára megküldött konvertálási jegyzőkönyv alapján, melyet jelen tájékoztató tartalmaz.

Az NKH LH a beérkező kérelmeket a **HO-08 tájékoztatóban leírt módokon** lehet benyújtani az alábbiak szerint:

<http://www.nkh.gov.hu/Repules/lh/hirek/Documents/HO-08%20számú%20tájékoztató.pdf>

A **repülési naplót** a következő linken található **HO-06 tájékoztató releváns része** (vitorlázó repülőgépre, illetve ballonra előírt repülési napló) **szerint** köteles vezetni a pilóta, a konvertáláshoz szükséges folytonossági követelmények, repült óra számok bizonyítására benyújtott repülési naplónak tartalmazniuk kell az előírt információkat. A szakszolgálati engedély birtokosoknak a repülési napló azon dupla oldalainak másolatát kell benyújtaniuk az NKH LH részére, melyek tartalmazzák azokat a képzéseket, folytonossági követelményeket, óraszámokat, melyek szükségesek az alábbiakban felsorolt jogosítások, kiterjesztések bejegyzéséhez.

http://www.nkh.gov.hu/Repules/lh/hirek/Documents/HO-06%20számú%20új%20tájékoztató_20140414.pdf

A konvertálás **oktatók** részére mindkét kategóriában **kompetencia felmérés kötelezettséget** von maga után, ezt az alábbi tájékoztatónak megfelelően tudják végrehajtani a szükséges **PE-01** használatával:

http://www.nkh.gov.hu/Repules/lh/hirek/Documents/HO-01_Tájékoztató_20140108.pdf

Kérjük továbbá a képző szervezeteket, hogy gondoskodjanak **oktatóik engedélyeinek konvertálásáról** a 1178/2011/EU rendelet szerinti ATO engedély képző szervezet számára történő kiadásáig, de **legkésőbb 2014.10.08. napjáig**. Az ATO engedély abban az esetben adható ki vitorlázó és ballon képzésekre, ha Part-FCL szerinti szakszolgálati engedéllyel rendelkeznek az oktatóik. 2014.10.08 után csak ATO szervezeti engedély birtokában kezdhetők új vitorlázóra vagy ballonra vonatkozó képzések.

Vitorlázó repülőgép szakszolgálati engedély konvertálása esetén az alábbiaknak kell megfelelni:

- (a) **FI(G)** jogosítás megléte esetén **kompetencia felmérésen** kell részt venni az engedély jogosultságaival összhangban (PE-01);
- (b) rendelkezni kell a vitorlázó repülőgép szakszolgálati engedélybe jegyzett **érvényes GR jogosítással**;
- (c) rendelkezni kell **legalább 2. osztályú, érvényes orvosi** minősítéssel;
- (d) rendelkezni kell a Part-FCL I. mellékletének FCL.230.S pontja *(lásd I. melléklet)* által támasztott **folytonossági követelményekkel**;
- (e) bizonyítani kell a **Part-FCL és az üzemeltetési követelmények** vonatkozó részeinek ismereteit.

Azon pilótáknak, akik **kizárólag érvényes GR jogosítással** rendelkeznek, a konvertálás lehet **adminisztratív eljárás**. Mint azt az a) pontban is megköveteltük, az **oktatóknak** minden esetben **kompetencia felmérésen** kell részt venniük.

A felsorolt követelmények vonatkozó részének teljesítése esetén az érvényes GR jogosítással rendelkezők részére az korábbi képzéseik alapján a **csőrléses, vontatásos és önerőből történő indítási módok** azok **megfelelő bizonyítása esetén** (startkönyv / repülési napló bejegyzés) automatikusan **bekerülnek a Part-FCL szerint kiadott szakszolgálati engedélyükbe**. A további lehetséges indítási módokat a Part-FCL szerint van lehetőségük megszerezni.

2015.04.08. napjáig a lejárt vitorlázó repülőgép pilóta szakszolgálati engedélyek birtokosainak a **konvertálás megkezdéséhez előbb meg kell felelniük** a hajózó személyzet képzéséről és szakszolgálati engedélyéről szóló 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelet **7. mellékletének 2.2.2.3. bekezdésében** *(lásd: I. melléklet)* foglalt követelményeknek.

2015.04.08. napjától a lejárt vitorlázó repülőgép pilóta szakszolgálati engedélyek birtokosainak a **konvertálás megkezdéséhez előbb meg kell felelniük** a Part-FCL I. mellékletének **FCL.140.S pontjának (c)** *(lásd: I. melléklet)* bekezdésében előírt folytonossági követelményeinek.

A **felhőrepülő jogosítás** megszerzéséhez a szakszolgálati engedély birtokosának megfelelően bizonyítani kell (startkönyv / repülési napló) a vitorlázó repülőgép műszerképzés sikeres teljesítését, valamint csatolni a képzést tartalmazó repülési napló oldalait. *Fontos, hogy amennyiben a szakszolgálati engedély megszerzése és a műszerképzés közötti időszakban nem repült 30 óra parancsnok pilóta időt az Ügyfél, valamint a 30 óra parancsnok pilóta idővel azóta sem rendelkezik, úgy először össze kell gyűjtenie a 30 óra parancsnok pilóta időt, majd egy arra felhatalmazott vizsgáztatóval ellenőrző repülést kell végrehajtania a felhőrepülő jogosítás bejegyzéséhez.*

A **konvertáláshoz** a vitorlázó repülőgép pilóta szakszolgálati engedéllyel rendelkezőknek a következő **nyomtatványt** kell használniuk:

NC-03 Vitorlázó repülőgép pilóta szakszolgálati engedély konvertálási kérelem

LÉGÜGYI HIVATAL

2220 Vecsés, Lincoln út 1. Quadrum Irodaház 1675 Budapest, Pf. 41 • telefon: +36 1 273 5544 • fax: +36 29 354 221 e-mail: caa@nkh.gov.hu
www.nkh.gov.hu

, mely az alábbi linken érhető el:

http://www.nkh.gov.hu/Repules/letolthetonyomtatvanyok/szakszonengkep_szakerteng/Lapok/default.aspx#_Toc328471202

ezen belül pedig az 1.1.1.1. Vitorlázó repülőgép menüpont alatt.

Ballon szakszolgálati engedély konvertálása esetén az alábbiaknak kell megfelelni:

- (a) **FI(B)** jogosítás megléte esetén **kompetencia felmérésen** kell részt venni az engedély jogosultságaival összhangban (PE-01);
- (b) rendelkezni kell a ballon szakszolgálati engedélybe jegyzett **érvényes BR jogosítással**;
- (c) rendelkezni kell **legalább 2. osztályú, érvényes orvosi** minősítéssel;
- (d) rendelkezni kell a Part-FCL I. mellékletének FCL.230.B pontja *(lásd: II. melléklet)* által támasztott **folytonossági követelményekkel**;
- (e) bizonyítania kell a **Part-FCL és az üzemeltetési követelmények** vonatkozó részeinek ismereteit.

Azon pilótáknak, akik **kizárólag érvényes BR jogosítással** rendelkeznek, a konvertálás lehet **adminisztratív eljárás**. Mint azt az a) pontban is megköveteltük, az **oktatóknak** minden esetben **kompetencia felmérésen** kell részt venniük.

A felsorolt követelmények vonatkozó részének teljesítése esetén az érvényes BR jogosítással rendelkezők részére az korábbi képzéseik alapján az **engedély birtokosa által megfelelően bizonyított** (startkönyv / repülési napló) **meleg levegős ballon osztályjogosítás vagy a gázballon osztályjogosítás a maximális térfogat figyelembe vételével kerülnek be a Part-FCL szerint kiadott szakszolgálati engedélybe (A, B, C, D csoport)**. Az osztályjogosítás és térfogat a repülési naplóba / startkönyvbe jegyzett parancsnok pilótaként repült osztályjogosítás és térfogat alapján kerülnek be. Nagyobb térfogatú osztályjogosítás kiterjesztést a Part-FCL I. mellékletének FCL.225.B bekezdése (II. melléklet) szerint van lehetőségük megszerezni.

A megfelelően bizonyított (repülési napló / startkönyv) rögzített repülési jogosultságok a Part-FCL I. mellékletének FCL.220.B bekezdésével *(lásd: II. melléklet)* összhangban beszámításra kerülnek.

2015.04.08. napjáig a lejárt ballon pilóta szakszolgálati engedélyek birtokosainak a konvertálás megkezdéséhez előbb meg kell felelniük a hajózó személyzet képzéséről és szakszolgálati engedélyéről szóló 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelet 5. mellékletének 2.2.2.3. bekezdésében *(lásd: II. melléklet)* foglalt követelményeknek.

2015.04.08. napjától a lejárt ballon pilóta szakszolgálati engedélyek birtokosainak a konvertálás megkezdéséhez előbb meg kell felelniük a Part-FCL I. mellékletének

FCL.230.B pontjának (b) (lásd: *II. melléklet*) bekezdésében előírt folytonossági követelményeinek.

A **konvertáláshoz** a ballon pilóta szakszolgálati engedéllyel rendelkezőknek a következő **nyomtatványt** kell használniuk:

NC-06 Ballon pilóta szakszolgálati engedély konvertálási kérelem

, mely az alábbi linken érhető el:

http://www.nkh.gov.hu/Repules/letolthetonyomtatvanyok/szakszonengkep_szakerteng/Lapok/default.aspx#_Toc328471202

ezen belül pedig az 1.1.1.7. Ballon menüpont alatt.

Budapest, 2014. április 14.

Veres Zoltán sk
főosztályvezető

I. melléklet

A hajózó személyzet képzéséről és szakszolgálati engedélyéről szóló 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelet **7. mellékletének 2.2.2.3. bekezdése:**

2.2.2.3. Megújítás

(1) A GR érvényességi idejének lejártát követően oktatóval gyakorlatba hozó repülés és azt követően készség-ellenőrzés szükséges.

(2) A gyakorlatba hozó repülés során az oktató ellenőrzi, hogy a kérelmező készség-ellenőrzési repülésre bocsátható.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott ellenőrzés tényét az oktató a kérelmező repülési naplójába köteles bejegyezni.

Part-FCL I. mellékletének **FCL.140.S és FCL.230.S pontja:**

FCL.140.S LAPL(S) – Közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelmények

a) Vitorlázó repülőgépek és segédmotoros vitorlázó repülőgépek. Az LAPL(S) engedélyese csak akkor gyakorolhatja szakszolgálati engedélyei jogosultságait vitorlázó repülőgépen vagy segédmotoros vitorlázó repülőgépen, ha vitorlázó repülőgépen vagy segédmotoros vitorlázó repülőgépen – a TMG-t kivéve – az előző 24 hónapban teljesített:

1. öt óra repülési időt parancsnokpilótaként, amely magában foglal 15 felszállást;

2. két gyakorlórepülést oktatóval.

b) A motoros vitorlázó repülőgép (TMG). Az LAPL(S) engedélyese csak akkor gyakorolhatja szakszolgálati engedélyei jogosultságait TMG-n, ha:

1. az előző 24 hónapban TMG-n teljesített:

i. legalább 12 óra repülési időt parancsnokpilótaként, amely magában foglal 12 felszállást és 12 leszállást; és

ii. legalább egy óra teljes repülési idővel, oktatóval végrehajtott ismeretfrissítő oktatást.

2. Amennyiben az LAPL(S)-engedélyes rendelkezik repülőgépekre vonatkozó jogosultságokkal is, az 1. pont követelményei teljesíthetők repülőgépeken is.

c) Az az LAPL(S)-engedélyes, aki nem felel meg az a) vagy a b) bekezdés követelményeinek, szakszolgálati engedélyével kapcsolatos jogosultságai további gyakorlása előtt köteles:

1. részt venni egy vizsgáztató által végzett készségellenőrzésen szükség szerint vitorlázó repülőgépen vagy TMG-n; vagy

2. teljesíteni a hátralévő repülési időt, illetve felszállásokat és leszállásokat kétkormányos vagy egyedülrepülések során oktató felügyelete mellett az a) vagy a b) bekezdés követelményeinek való megfelelés érdekében.

FCL.230.S SPL – Közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelmények

Az SPL engedélyese csak akkor gyakorolhatja szakszolgálati engedélye jogosultságait, ha megfelel az FCL.140.S pont szerint meghatározott, közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelményeknek.

II. melléklet

A hajózó személyzet képzéséről és szakszolgálati engedélyéről szóló 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelet **5. mellékletének 2.2.2.3. bekezdése:**

2.2. Ballon jogosítás (BR)

2.2.1. A BR megszerzésének feltételei

2.2.1.1. Repülési képzési követelmények

(1) A BR kérelmezőnek oktatásban kell részesülnie az alábbi témakörökben:

- a) repülés előtti tevékenységek, beleértve a ballon összeállítását, a kötélet elrendezését, a felfújást, a lenyűgözést, és a szemrevételezéssel végzett ellenőrzést,
- b) az indítás és emelkedés eljárásai és technikái, beleértve a vonatkozó korlátozásokat, a veszélyhelyzeti eljárásokat és a használatos jelzéseket,
- c) elővigyázatossági intézkedések az összeütközés elkerülésére,
- d) a szabadon repülő ballon vezetése külső vizuális támpontok segítségével,
- e) a gyors süllyedések felismerése és az abból történő kivétel,
- f) útvonalrepülés vizuális támpontok és számított hely navigáció segítségével,
- g) megközelítések és leszállások, beleértve a földi kiszolgálást,
- h) veszélyhelyzeti eljárások.

(2) A BR gyakorlati képzés tematikáját, a tantárgyak alapján a légiközlekedési hatóság adja ki.

2.2.1.2. Repülési tapasztalat

A kérelmezőnek nem kevesebb, mint 16 óra repült idővel kell rendelkeznie ballon pilótaként, beleértve legalább 8 indítást és emelkedést, amelyből az egyiket egyedül kell végrehajtania.

2.2.1.3. Elméleti és jártassági vizsga

2.2.1.3.1. Elméleti ismeretek vizsgálója

A kérelmezőnek bizonyítania kell, hogy rendelkezik azzal a szakismerettel, amely a ballon pilóta szakszolgálati engedély birtokosára vonatkozó jogoknak megfelel, a 1.2.3. pontban meghatározott témakörökben.

2.2.1.3.2. Jártassági vizsga

A kérelmezőnek jártassági vizsgán bizonyítania kell, hogy képes ballon parancsnok-pilótaként végrehajtani a 2.2.1.1. pontban előírt eljárásokat és manővereket, és képes:

- a) felismerni és kezelni a fenyegető jelenségeket és hibákat,
- b) a szabadon repülő ballont a határértékeken belül üzemeltetni,
- c) az összes manővert simán és pontosan végrehajtani,
- d) jó ítélőképességet és repülési készségeket tanúsítani,
- e) légiforgalmi ismereteit alkalmazni, és
- f) a szabadon repülő ballon vezetését folytonosan fenntartani oly módon, hogy egy eljárás, vagy manőver sikeres végeredménye biztosított legyen.

2.2.2. Érvényességi idő, meghosszabbítás, megújítás

2.2.2.1. Érvényességi idő

(1) A BR a kiadástól számított 2 évig érvényes. Az érvényességi időszakon belüli meghosszabbítás esetén a lejárat dátumától számított 2 évig érvényes.

(2) A BR érvényességi idejének lejártát követően a szakszolgálati engedély engedélyese nem gyakorolhatja a szakszolgálati engedélyből származó, a 2.1.1. pontban meghatározott előjogokat.

2.2.2.2. Meghosszabbítás

Ha a jogosítás engedélyese a jogosítás lejárat dátumát megelőző 2 évben 12 hónaponként 5 indítást és emelkedést végrehajtott és 12 hónaponként 10 órát repült, akkor a jogosítás 2 évre meghosszabbítható.

Ha a jogosítás engedélyese a 2.2.2.2. (1) pontban meghatározott feltételeket nem teljesíti, akkor gyakorlatba hozó repülésen kell részt vennie repülés oktatóval (FI(B)), amit a repülési naplóban e rendeletre való hivatkozással rögzíteni kell, továbbá a 2.2.1.3.2. pontban meghatározottak szerint készség ellenőrzést kell végrehajtania repülés vizsgáztatóval FE(B).

2.2.2.3. Megújítás

A kérelmezőnek a 2.1.2. és a 2.2.1. pontokban meghatározottakat kell teljesítenie.

A hajózó személyzet képzéséről és szakszolgálati engedélyéről szóló 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelet 7. mellékletének 2.2.2.3. bekezdése:

Part-FCL I. mellékletének **FCL.220.B, FCL.225.B és FCL.230.B** pontja:

FCL.220.B BPL – A jogosultságok kiterjesztése földhöz rögzített repülésekre

A BPL jogosultságai a nem földhöz rögzített repülésekre korlátozódnak. Ez a korlátozás feloldható, ha a pilóta megfelel az FCL.130.B pont szerint meghatározott követelményeknek.

FCL.225.B BPL – A jogosultságok kiterjesztése egy másik ballonosztályra vagy -csoportra

A BPL-jogosultságok arra a ballonosztályra és -csoportra korlátozódnak, amelyekben a jártassági vizsgára sor került. Ez a korlátozás feloldható, ha a pilóta:

a) megfelel az FCL.135.B pont szerint meghatározott követelményeknek az ugyanazon csoporton belül egy másik osztályra történő kiterjesztés esetén;

b) ugyanazon ballonosztályon belül egy másik csoportra történő kiterjesztés esetén teljesített legalább:

1. két gyakorlórepülést egy, az adott csoportba tartozó ballonon; és
2. az alábbiak szerinti repülési óramennyiséget parancsnokpilótaként a következő ballonokon:
 - i. a 3 401 m³ és 6 000 m³ közötti kupolatérfogatú ballonok esetében legalább 100 órát;
 - ii. a 6 001 m³ és 10 500 m³ közötti kupolatérfogatú ballonok esetében legalább 200 órát;
 - iii. a 10 500 m³-nél nagyobb kupolatérfogatú ballonok esetében legalább 300 órát;
 - iv. az 1 260 m³-nél nagyobb kupolatérfogatú gázzal töltött ballonok esetében legalább 50 órát.

FCL.230.B BPL – Közelmúltbeli tapasztalatra vonatkozó követelmények

a) A BPL engedélyese csak akkor gyakorolhatja szakszolgálati engedélye jogosultságait, ha egy ballonosztályban az előző 24 hónapban teljesített:

1. hat óra repülési időt parancsnokpilótaként, amely magában foglal 10 felszállást és leszállást; és
2. egy gyakorlórepülést oktatóval egy, az adott osztályba tartozó és a jogosultságainak megfelelő maximális kupolatérfogatú ballonon;
3. ezenkívül, ha a pilóta képesítéssel rendelkezik egynél több ballonosztályban történő repülésre, jogosultságainak a másik ballonosztályban történő gyakorlása érdekében legalább három óra repülési időt, benne három felszállást és leszállást az adott osztályban az előző 24 hónapban.

b) A BPL azon engedélyese, aki nem felel meg az a) bekezdés követelményeinek, szakszolgálati engedélyével kapcsolatos jogosultságai gyakorlása előtt köteles:

1. sikeresen teljesíteni egy vizsgáztató által lebonyolított készségellenőrzést a megfelelő osztályba tartozó és a jogosultságainak megfelelő maximális kupolatérfogatú ballonon; vagy
2. teljesíteni a hátralévő repülési időt, illetve felszállásokat és leszállásokat kétkormányos vagy egyedülrepülések során oktató felügyelete mellett az a) bekezdés követelményeinek való megfelelés érdekében.